

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/sledztwa/sledztwa/oddzialowa-komisja-w-szczecini/31510,Sledztwa-w-toku.html>
26.04.2024, 18:49

Śledztwa w toku

Zbrodnie komunistyczne

Śledztwo sygn. S 60.2022.Zk

dot. zbrodni komunistycznej, polegającej na przeprowadzeniu przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego - Służby Bezpieczeństwa KWMO w Radomiu- działań operacyjnych polegających na podaniu Antoniemu Jackowi J. nieustalonych środków farmakologicznych, w celu pozbawienia go życia, w następstwie których to działań w dniu 31.01.1983r. nastąpił zgon pokrzywdzonego, tj. o czyn z art. 148§1 kk w zw. z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18.12.1998r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Postępowanie to wszczęto w dniu 02.02.1983r., umorzono w dniu 24.02.1983r.

Postępowanie ponownie podjęto w dniu 25.08.2022r.

Ocena zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego oraz uzasadnienia postanowienia o umorzeniu śledztwa wskazuje, iż w toku postępowania, przed jego zakończeniem, nie wyczerpano wszelkiej możliwej inicjatywy dowodowej, w zakresie dotyczącym ustaleń okoliczności śmierci pokrzywdzonego.

Wskazać należy, iż wykonujący prawa pokrzywdzonego Michał J., podniósł szereg okoliczności, przemawiających za podejrzeniem celowego podania Antoniemu Jackowi J. środków farmakologicznych, które wywołały jego zgon w dniu 31.01.1983r.

Aktualnie przeprowadzono ekshumację szczątków Antoniego Jacka J. i należy zlecić i uzyskać pełną opinię toksykologiczną. Wskazać należy, iż jej wyniki stanowiąc będą istotny dowód w sprawie.

Powyższe powoduje konieczność wykonania nowych czynności procesowych, zmierzających do dokonania dalszych ustaleń faktycznych w śledztwie.

Śledztwo o sygn. S 96.2022.Zk

w sprawie mającej miejsce we wrześniu 1982 r. w Szczecinie zbrodni komunistycznej, będącej jednocześnie zbrodnią p-ko ludzkości, polegającej na przekroczeniu uprawnień przez funkcjonariuszy publicznych państwa komunistycznego, tj. Zmotoryzowanych Odwodów Milicji Obywatelskiej (dalej ZOMO), polegającej na tym, iż podczas zatrzymania uczestnika demonstracji antykomunistycznej w dniu 15.09.1982 r. w Szczecinie - pokrzywdzonego Stanisława M., został on pobity przez legitymujących go funkcjonariuszy ZOMO, a następnie po przewiezieniu go na Komisariat Milicji Obywatelskiej przez innych funkcjonariuszy MO w Szczecinie.

Obecnie w dalszym ciągu trwają czynności z ustalonymi w tej sprawie podejrzanymi: Andrzejem M., Tomaszem T. i Markiem R. W sprawie uzyskano opinie biegłych i weryfikowana jest ich linia obrony podejrzanych. W toku śledztwa należy dokonać analizy wytypowanych jednostek archiwalnych dotyczących demonstracji z 15.09.1982 r. w celu

ewentualnego ujawnienia innych sprawców pobicia pokrzywdzonego. Wykonywane są czynności procesowe zmierzające do podjęcia decyzji merytorycznej kończącej postępowanie przygotowawcze.

Śledztwo o sygn. S 9.2023.Zk

W sprawie mającej miejsce w dniu 13.02.1982r. w Poznaniu, zbrodni komunistycznej, w postaci pobicia ze skutkiem śmiertelnym Wojciecha C., przez funkcjonariuszy ZOMO tj. o czyn z art. 158§3 kk i inne.

Materiał dowodowy uzyskany w toku śledztwa wskazuje w sposób niewątpliwy, iż Wojciech C. został pobity przez funkcjonariuszy Zmotoryzowanych Odwodów Milicji Obywatelskiej z Poznania. Do zdarzenia doszło ok. godz. 17.40 na Moście Teatralnym w Poznaniu, podczas obywatelskiej w tym dniu demonstracji, w mieszczyźnie bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego. W wyniku zdarzenia pokrzywdzony doznał bardzo poważnych uszkodzeń kości czaski i mózgu, skutkujących jego śmiercią, w dniu 02.03.1982r. o godz. 6.10.

Postępowanie w latach 80-tych przeprowadzono nierzetelnie, zaś KWMO w Poznaniu oddziaływało w kierunku ograniczenia zakresu czynności, jakości ich wykonania i zatajało posiadane dokumenty. Doprowadziło to do sytuacji, w której nie przesłuchano wszystkich osób mogących posiadać wiedzę o zdarzeniu oraz nie zabezpieczono dokumentów, mogących rzucać światło na tę zbrodnię.

W toku prowadzonego śledztwa wyjaśniane są także wątki odpowiedzialności karnej kadry dowódczej Milicji Obywatelskiej oraz nierzetelnie przeprowadzonego śledztwa przez Prokuraturę Wojsk Lotniczych w Poznaniu, w 1982 r.

W sprawie ustalono nowych, bezpośrednich świadków pobicia, prowadzone są także poszukiwania dokumentów, których wcześniej nigdy nie przeprowadzono. Trwają również przesłuchania funkcjonariuszy ZOMO oraz weryfikowane są pojawiające się informacje.

Śledztwo o sygn. S 72.2023.Zk

W sprawie bezprawnego pozbawienia wolności członków organizacji niepodległościowej pn. „Związek do Walki z Komunizmem” Józefa C., Edwarda Ź. i Czesław W., którzy wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 19 grudnia 1951r., sygn. Sr 326/51 zostali skazani na długoletnie kary więzienia, m.in. za przynależność do nielegalnej organizacji mającej na celu zmianę przemocą ustroju Polski Ludowej oraz za przywłaszczenie mienia.

Analiza aktu oskarżenia i uzasadnienia wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego w Szczecinie prowadzi do wniosku, że ww. pokrzywdzeni mogli zostać uznani przez ówczesne władze komunistyczne za przeciwników politycznych, albowiem nie akceptowali oni tworzonego w Polsce ustroju socjalistycznego. Zachodzi uzasadnione podejrzenie, że Józef C., Edward Ź. i Czesław W., będąc uznani za tzw. „wrogów ludu” - faktycznie zostali bezprawnie skazani za wyrażanie swojego sprzeciwu wobec władzy komunistycznej.

W sprawie m.in. zwrócono się o przesłuchanie członków najbliższej rodziny zmarłych pokrzywdzonych oraz w oparciu o akta osobowe ustaleni są funkcjonariusze komunistyczni, wykonywujący kluczowe czynności śledcze tj. funkcjonariusze UB, prokuratorzy i sędziowie Wojskowego Sądu Rejonowego w Szczecinie.

Śledztwo o sygn. 37.2023.Zk

Śledztwo w sprawie bezprawnego pozbawienia wolności członków organizacji niepodległościowej „Podziemna Organizacja Zbrojna” Mirosława Cz., Antoniego T. Jana Z. i Bolesława Z., którzy wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 5 stycznia 1951r., sygn. Sr 499/50 zostali skazani na długoletnie kary więzienia, m.in. za przynależność do nielegalnej organizacji mającej na celu zmianę przemocą ustroju Polski Ludowej, a także nielegalne posiadanie broni palnej.

Mając na uwadze treść zarzutów i ich kwalifikację prawną należy przyjąć, że działanie organów wymiaru sprawiedliwości mogło mieć w tamtym okresie charakter poważnej represji politycznej, wobec osób wyrażających swój sprzeciw wobec ustroju komunistycznego, czym działano na szkodę interesu publicznego oraz interesu prywatnego pokrzywdzonych i zostali oni faktycznie zostali bezprawnie skazani za wyrażanie swojego sprzeciwu wobec władzy komunistycznej.

Aktualnie trwają przesłuchania członków najbliższej rodziny zmarłych pokrzywdzonych, w celu m.in. ustalenia czy w trakcie prowadzonego śledztwa były wobec pokrzywdzonych stosowane niedozwolone metody śledcze.

Śledztwo o sygn. S 95.2022.Zk

Śledztwo w sprawie zbrodni komunistycznej, stanowiącej zarazem zbrodnię przeciwko ludzkości, polegającej na przekroczeniu uprawnień w okresie pomiędzy 15 grudnia a 18 grudnia 1981 roku w Okonku, przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego tj. funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej w Okonku, poprzez pobicie Lucjana Ż., z powodu ujawnienia u niego znaczka „Solidarności”, w następstwie którego w dniu 30 stycznia 1982 roku nastąpił zgon pokrzywdzonego, co stanowiło poważną represję z przyczyn politycznych, czym działano na szkodę interesu publicznego oraz interesu prywatnego pokrzywdzonego, tj. o czyn z art. 158 § 1 i 3 kk w zb. z art. 231 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Śledztwo S 91.2023.Zk

Śledztwo zostało wszczęte w dniu 15 stycznia 2024 r. w sprawie zbrodni komunistycznej, będącej jednocześnie zbrodnią przeciwko ludzkości dotyczącej przekroczenia uprawnień, w okresie od dnia 23 września a 1958 r. do dnia 20 marca 1959 r. w Pietrzykowicach, w Miastku i w Koszalinie, a następnie w miejscu odbywania orzeczonej kary, przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa miejscowej Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej, prokuratorów Prokuratury Powiatowej z Miastka i skład orzekający Sądu Wojewódzkiego z Koszalina wobec ks. Jana M. z parafii w Wałdowie, ówczesny pow. Miastko, którzy bezprawnie pozbawili wyżej wymienionego wolności z powodu jego wypowiedzi podczas wygłoszonego kazania, skierowanego do zgromadzonych w kościele w Pietrzykowicach wiernych, przeciwstawiającego się odgórnej decyzji Ministra Oświaty PRL o usunięciu emblematów religijnych ze szkół oraz wypowiedzi krytykujących Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą i jej członków, poprzez jego zatrzymanie, skierowanie aktu oskarżenia do sądu, a następnie skazanie na karę 6 tygodni aresztu, co stanowiło poważne

prześladowanie pokrzywdzonego, motywowane względami politycznymi.

Jan M., ksiądz parafii rzymsko- katolickiej w Wałdowie, ówczesny pow. Miastko, został zatrzymany w dniu 23 września 1958 r. przez funkcjonariusza SB z Komendy Wojewódzkiej MO w Koszalinie za to, że w dniu 7 września 1958 r. publicznie z ambony w kościele w Pietrzykowicach nawoływał do przeciwstawienia się rozporządzeniu Ministra Oświaty PRL nr 26 poprzez niedopuszczenie do zdejmowania emblematów religijnych w szkołach, jak też wypowiadał się wrogo wobec PZPR i jej członkom. Postępowanie w powyższej sprawie prowadziła Prokuratura Powiatowa w Miastku, która sporządziła przeciwko księdzu akt oskarżenia, zarzucając mu popełnienie przestępstwa polegającego na publicznym nawoływaniu do przeciwdziałania prawnym rozporządzeniom władzy. W dniu 20 marca 1959 r. Sąd Wojewódzki - IV Wydział karny w Koszalinie uznał księdza za winnego popełnienia zarzucanego mu przestępstwa i skazał na karę 6 tygodni aresztu.

Dodatkowo Jan M. , jako proboszcz parafii w Dobnie, pow. Wałcz, w dniu 26 czerwca 1961 r. stawał jako obwiniony przed Kolegium Karno-Administracyjnym w Wałczu za zorganizowanie procesji religijnej bez uzyskania zezwolenia władz. Z zapisów archiwalnych wynika również, iż na przełomie lat 50/60 tych ubiegłego wieku ks. M. był kilkakrotnie karany przez Kolegia z terenu woj. koszalińskiego za swoje wystąpienia skierowane przeciwko ówczesnym władzom.

Zbrodnie nazistowskie

- nie wszczęto w ostatnim okresie